

PRÁVA DIEŤAŤA

Každé dieťa má právo na rodičovskú lásku, vzdelanie a zábavu. Preto by sa mal každý človek usilovať o to, aby deti tieto práva mali.

Deti majú právo na slobodný prejav, každý má právo vyjadriť svoj názor. Nikto by ich nemal na nič nahovárať alebo k niečomu nútiť

Práva dieťaťa boli vyhlásené 20. novembra 1959 - OSN, obsahujú 10 morálnych princípov, ktoré potvrdzujú, že „ľudstvo je povinné dať dieťaťu to najlepšie, čo má.“ Toto by sa malo dodržiavať.

1.ZÁSADA : Právo na rovnosť bez rozdielu rasy, náboženstva, pôvodu a postavenia.

Dieťaťu náležia všetky práva uvedené v tejto deklarácii. Na tieto práva majú nárok všetky deti bez jedinej výnimky, bez rozdielu rasy, farby, pohlavia, reči, náboženstva, politického alebo iného presvedčenia, národného alebo sociálneho pôvodu, majetkového, spoločenského alebo iného postavenia, či už dieťaťa samého alebo jeho rodiny.

2.ZÁSADA : Právo na zdravý duševný a telesný vývoj. Dieťaťu sa má dostať zvláštnej ochrany a treba mu zákonmi a inými prostriedkami zabezpečiť, aby sa v slobodných a dôstojných podmienkach zdravým a morálnym spôsobom vyvíjalo telesne, duševne, mravne, duchovne a sociálne. Pri prijímaní zákonov hlavným hľadiskom majú byť najvlastnejšie záujmy dieťaťa.

3.ZÁSADA : Právo na meno a štátnu príslušnosť. Dieťa má mať od narodenia právo na meno a štátnu príslušnosť.

4.ZÁSADA : Právo na výživu, bývanie a zdravotnícke služby. Dieťaťu sa majú dostať výhody sociálneho zabezpečenia. Má mať právo dospievať a vyvíjať sa v zdraví, preto treba jemu a jeho matke poskytovať zvlášť starostlivosť a ochranu vrátane primeranej starostlivosti pred narodením a po ňom. Dieťa má právo na primeranú výživu, bývanie, zotavenie a zdravotnícke služby.

5.ZÁSADA : Právo na zvláštnu opateru pri telesnom, duševnom, alebo sociálnom postihnutí. Tlesne, duševne alebo sociálne postihnutému dieťaťu treba poskytnúť zvláštnu opateru, výchovu a starostlivosť, akú vyžaduje jeho konkrétny stav.

6.ZÁSADA : Právo na lásku, porozumenie a starostlivosť. Plný a harmonický rozvoj osobnosti dieťaťa vyžaduje lásku a porozumenie. Všade, kde je to možné, má vyrastať obklopené starostlivosťou a zodpovednosťou svojich rodičov a vždy v ovzduší lásky a mravnej a hmotnej istoty, s výnimkou mimoriadnych okolností sa dieťa v útlom veku nemá odlúčiť od matky. Má byť povinnosťou spoločnosti a úradov venovať osobitnú starostlivosť deťom, ktoré nemajú rodinu, a tým, ktorým sa nedostáva primeraných prostriedkov na výživu. Je potrebné, aby štát poskytoval finančnú a inú pomoc na výživu mnohohodetným rodinám.

7.ZÁSADA : Právo na bezplatné vzdelávanie, hru a zotavenie. Dieťa má nárok na vzdelávanie, ktoré má byť bezplatné, aspoň na základnom stupni. Má sa mu dostať vzdelania, ktoré zvýši jeho všeobecnú kultúrnu úroveň a poskytne mu rovnaké možnosti

rozvijať svoje schopnosti, svoje vlastné názory a svoj zmysel pre mravnú a spoločenskú zodpovednosť, aby sa mohlo stať užitočným členom spoločnosti.

Tí, čo sú zodpovední za vzdelávanie a výchovu dieťaťa, majú sa riadiť ozajstnými záujmami dieťaťa: túto zodpovednosť majú predovšetkým jeho rodičia. Dieťa má mať všetky možnosti pre hru a zotavenie, ktoré majú sledovať tie isté zámery ako vzdelávanie: spoločnosť a úrady majú podporovať úsilie využívať toto právo.

8.ZÁSADA : Právo na prednostnú ochranu a pomoc. *Dieťa má byť za každých okolností medzi prvými, ktorým sa poskytuje ochrana a pomoc.*

9.ZÁSADA : Právo na ochranu pred zanedbávaním, krutosťou a využívaním. *Dieťa má byť chránené pred všetkými formami zanedbávania, krutosti využívania. Nemá byť predmetom nijakého spôsobu obchodu. Dieťa sa nesmie zamestnávať pred dovŕšením primeraného minimálneho veku: v nijakom prípade ho nemožno nútiť alebo mu dovoliť, aby vykonávalo prácu alebo zamestnanie, ktoré je na úkor jeho zdravia alebo vzdelávania, alebo bráni jeho telesnému, duševnému alebo mravnému vývinu.*

10.ZÁSADA : Právo na ochranu pred diskrimináciou a na výchovu v duchu znášanlivosti, mieru a bratstva. *Dieťa treba chrániť pred pôsobením, ktoré môže podnecovať rasovú, náboženskú alebo akúkoľvek inú formu diskriminácie. Dieťa sa má vychovávať v duchu porozumenia, znášanlivosti, priateľstva medzi národmi, mieru a bratstva všetkých ľudí, aby si plne uvedomovalo, že má svoje sily a schopnosti venovať službe ostatným ľuďom.*